

ÚJSÁG

ÖNKORMÁNYZATI, KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS HÍRLAP

SZENTMÁRTONKÁTAI FALUNAP PROGRAMJA

2014. szeptember 20.

8.00	Zenés ébresztő	14.40	KEMPŐ-bemutató
9.00	Mozdulj Te is velünk! – Közösségi fitness percek – Falunapi tekerés (közös kerékpártúra Jászberénybe)	15.00	Koncz Gréta énekel szintetizátor kísérettel
9.15	Megnyitó: Fodor Zoltán polgármester köszöntője	15.40	Krizbai Teca, a Csillag Születik 3. szériájának felfedezettje
9.30	Hagyományos lovas kocsis felvonulás Útvonal: Szentmártonkátai Arany János Általános Iskola, Battha Sámuel út, József Attila út, Nyárfás u., Vörösmarty út, Bacsó Béla út, Vasút sor, Táncsics u., Bacsó Béla út, Rákóczi út, Temető út, Dózsa György út, Rákóczi út, Sport u., Határ u., Szecsői út, Rákóczi út, Battha S. út	16.15	Tabak Ági énekel
10.00	Veterán motorok kiállítása a Szentmártonkátai Motorosok Baráti Köre felajánlásával	17.00	Motoros bemutató
10.30	Főzőversenyre nevezések	18.00	Irigy Hónaljmirigy show
11.30	A szentmártonkátai Street Workout (utcai, saját testsúlyos edzés) pálya avatása a könyvtár mellett	18.40	Kodaly Balázs és Bartha Nóra versenytáncosok táncbemutatója
13.00	Aprajafalva Óvoda műsora	18.45	Kodaly Balázs és csoportja táncbemutatója
13.30	Főzőverseny eredményhirdetése	19.00	Tabáni István műsora
13.40	Szentmártonkátai Arany János Általános Iskola műsora	19.30	Tombola
14.10	Székely József Református Általános Iskola műsora	20.00	Zene és tánc a GÖNDÖR ZENEKARRAL
		21.00	Tűzijáték
		21.15-24.00	Zene és tánc folytatása a Göndör zenekarral

A nap folyamán kirakodóvásár és büfé várja a szórakozni vágyókat!

Lesz arcfestés, kézműves foglalkozás, rajzolás-festés és még sok érdekesség gyerekeknek, felnőtteknek egyaránt!

Mindenkit szeretettel várunk
a Szentmártonkátai Arany János Általános Iskola udvarán.

Szentmártonkátai Önkormányzat Képviselő-testülete

Tisztelt Lakosság!

Elsőként szeretném megköszönni az irántam tanúsított támogatásukat, melyet nagyon sokan ajánló aláírásukkal is kifejeztek számomra.

Köszönöm biztatásukat és a pozitív visszajelzéseket. Továbbra is független, csak Szentmártonkáta mellett elkötelezett jelöltként kérem bizalmukat.

Augusztus 20-án a **Magyar Érdemrend Középkeresztje polgári tagozat kitüntetésben részesült** községünk díszpolgára, a Magyar Nemzeti Múzeum nyugalmazott főigazgatója **Dr. Gedai István**.

A Magyar Érdemrend középkeresztje a magyar állam által adományozható legmagasabb kitüntetésnek, a Magyar Érdemrendnek a fokozata.

A független és demokratikus Magyarország érdekeinek elősegítése érdekében, valamint támogatása körüli kimagasló érdemeket szerzett – így a nemzet szolgálatában, az ország fejlődésének elősegítésében, a haza érdekeinek előmozdításában és az egyetemes emberi értékek gyarapításában kifejtett kimagasló, példamutató tevékenységben, - magyar és külföldi állampolgároknak adományozható, külön polgári és katonai tagozattal bíró kitüntetés.

Állami kitüntetésre az a személy javasolható, akinek munkássága kivételesen magas színvonalon kifejtett, az általa elért rendkívüli teljesítmény vagy kimagasló eredmény révén, illetve más módon szerez elévülhetetlen érdemeket.

Szentmártonkáta Nagyközség Önkormányzata nevében szívből gratulálok **Dr. Gedai Istvánnak** e rendkívüli állami elismeréshez.

Jól haladnak a munkálatok a Szabó Magda Nagyközségi Könyvtár és Teleház bővítése során. Jelenleg az új bővítmény épületrész falazási munkálatai vannak folyamatban. November 15-éig kell megvalósulni a beruházásnak, amely többek között az épületbővítést, a magastető kialakítását, külső-belső nyílászárók cseréjét, illetve a hőszigetelést foglalja magában. Az építkezés közben is igyekszünk a könyvtári szolgáltatásokat biztosítani. Az esetlegesen felmerült kellemtlenségekkel kapcsolatban türelmüket és megértésüket kérem és köszönöm. A beruházást követően egy megújult, korszerű könyvtárat fognak „visszakapni” a lakosok.

Elkészült a Védőnői Szolgálat előtti járda első szakasza. Terveink szerint a Battha Sámuel utcát köti majd össze a Szecsői úttal az új járdaszakasz. Így biztonságosan juthatnak el a gyerekek az Arany János Általános Iskolába, illetve a kismamák a Védőnői Szolgálathoz és remélhetőleg a lakosok is meglepéssel fogják majd használni.

Szeptember 17-ére jelezte a játszótéri eszközöket gyártó cég, hogy leszállítja a Márton utcai játszótérre a játékelemeket. A területet már bekerítettük, a régi játékok közül egy-kettő felújításra kerül, illetve számos új játék és kiegészítő elem kerül elhelyezésre. Többek között kéttornyos vár görgős híddal, csúszdával, homokozó, rugós kutya, rugós löhere, továbbá két kerti pad és hulladékgyűjtő. A Márton utcai játszótér megvalósulása által településünk újtelepi része is saját játszótérrel fog rendelkezni, s ezáltal háromra emelkedik községünk játszótérei száma (Faluközpont, Szőlő utca, Márton utca). Kérem, hogy közösen óvjuk fejlesztéseinket, hogy a gyerekek sokáig használhassák azokat.

Elkészült a Védőnői Szolgálat előtti járda első szakasza

Új közvilágítási lámpák kerültek felszerelésre településünkön. A biztonságos közlekedést és a közbiztonság javítását szem előtt tartva nagyobb fényerejű lámpatestekre lettek lecserélve a gyalogátkelőhelyeinket megvilágító lámpák. (Dózsa György út, Rákóczi út és Bajcsy - Zs. u. kereszteződése, Rákóczi út és Temető u. kereszteződése). Továbbá a **közvilágítási** rendszer bővítésre került, illetve olyan helyekre is kihelyeztünk fényforrásokat, ahol eddig még nem volt közvilágítás. (Vörösmarty utca vége, Szűnyogos dűlő (víztorony dűlője), Öregszőlő, Öregszőlő utca - Deák Ferenc utca között, Bem József utca - Nefelejcs utca kereszteződése és a Homokerdő első dűlője.) Fentieken túl két játszótérünk is megvilágításra került (Szőlő u., Márton u.).

A tanévkezdés a szülőknél is sok kérdést vet fel gyermekükkel kapcsolatban. Például, hogy hogyan merjék elengedni egyedül az iskolába gyermeküket, hogyan jut el biztonságosan odáig. Önkormányzatunk a helyi Polgárőrséggel együttműködve – a korábbi évekhez hasonlóan - törekszik segíteni, megnyugtató választ adni a fenti kérdésre. Reggelente a település négy pontján, a gyalogátkelőhelyeknél, illetve az iskolába vezető utak bizonyos szakaszainál felügyeletet biztosítunk a gyermekeknek az úttesten való biztonságos átkelését segítve. Reméljük, hogy ezzel a szolgálattal is hozzá tudunk járulni a közlekedés-biztonság javítása mellett a gyerekek testi épségének megóvásához is. Köszönöm a szolgáltatást ellátók munkáját.

Szeretettel meghívunk minden kedves Érdeklődőt a 2014 szeptember 20-án tartandó Falunapi rendezvényünkre, melynek részletes programját az újság hasábjaink olvashatják.

Több helyi lakos észrevételezte településünkön a házaló árusítás problémáját. A rendőrség információi szerint több esetben előfordult, hogy a házaló árusítás csak megtevesztés gyanánt szolgál, közben pedig – ha bejutnak az ingatlanra – felméri a körülményeket, anyagi javakat és

későbbi időpontban visszajönnek azokat eltulajdonítani. Fentiek miatt kérem, figyeljenek egymásra is, s ha bármilyen gyanús, megtevéstető tevékenységet tapasztalnak (pl. tollfelvásárlás, házaló árusítás stb.) jelezzék a rendőrségnek az alábbi elérhetőségeken:

112
06 29/440-111
06 20/489 67 47

Segítségüket, közreműködésüket előre is köszönöm.

Önkormányzatunk álláspontja szerint a településünkön történő házaló árusítás megtiltása érdekében településünk bevezető útjaira a fenti árusítást tiltó táblákat szándékozik kihelyezni.

Vége felé közelednek a házi bekötésekkel kapcsolatos felmérések. Ezt követően nemsokára elkezdődnek a házi bekötések kialakításai. Településünkön a csatornázásra váró ingatlanok legalább 30-40 %-át kell rákötni a rendszerre, hogy a próbaüzem elkezdődhessen. Elsőként azon lakosok ingatlanai kerülnek sorra, akiknek nincs csatornadíj elmaradásuk, így ők a próbaüzem alatt ingyenesen vehetik igénybe a csatorna-szolgáltatást.

Kérem, akinek még nem álltak be az ingatlanára (1 méterre) feltétlenül jelezze a kivitelezőnek.

Továbbá kérem, Önöket, hogy akinek még bármilyen **problémája van a csatorna kiépítésével**, ingatlanára való beállással, egyebekkel kapcsolatban, a korábban már többször leírt módon **jelezze e-mailben a kivitelezőnek** – a név, cím, helyrajzi szám megadása mellett és a probléma rövid leírásával.

E-mail cím: poszpisel.karoly@meszaroskft.com

Kérem továbbá, hogy **másolatként** az e-mailt hivatalunk részére **is megküldeni** szíveskedjenek **az igazgatas@sztmartonkata.hu** címre, hogy ellenőrizni, kontrollálni tudjuk a javítások megtörténtét.

Akinek **nincs módja e-mailt küldeni**, kérem, **papír alapon adja be a Klíma udvarán** található irodakonténerbe **a kivitelező képviselőjének a hibajegyzéket**.

Közreműködésüket és türelmüket előre is köszönöm.

*Fodor Zoltán
polgármester*

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Jegyzői tájékoztató a képviselő-testület üléséről

Tisztelt Lakosság!

A képviselő-testület **2014. augusztus 14-én** tartotta munkaterv szerinti ülését.

Az ülésen hét fő képviselő vett részt.

A képviselő-testület az 1./ napirendi pontnál közlekedési táblák elhelyezéséről döntött.

A Somogyi Béla utcában, Határ utcában, Béke utcában, Liget utcában és a Sport utcában

12 tonnás súlykorlátozó táblák kihelyezését írta elő a képviselő-testület.

A 2./ napirendi pontnál a képviselők megtárgyalták a Szőlő utcában közlekedési tábla elhelyezése iránti kérelmet és úgy döntöttek, hogy a szeptemberi ülésen felülvizsgálják a közterületek használatáról és használatuk rendjéről szóló önkormányzati rendeletet.

A 3./ napirendi pontnál tárgyalták a Szentmártonkátai Arany János Általános Iskola igazgatónőjének a kérelmét és jóváhagyták csengető óra megvásárlását. A képviselő-testület kamerák cseréjére pénzüsszeget biztosított.

A 4./ napirendi pontnál egyhangúlag elfogadták a képviselők a Szentmártonkátai Településüzemeltetési Nonprofit Kft.-vel a hulladékszállításra a közszolgáltatási szerződés megkötését.

Az 5./ napirendi pontnál a települési szilárd hulladék kezelésére szervezett közszolgáltatásról szóló 26/2007.(XII.27.) rendelet került módosításra. (A rendelet egységes szerkezetben elolvasható a nagyközség honlapján.) A képviselő-testület kezdeményezte a rendelet módosítását arra vonatkozóan, hogy évente egyszer kerüljön sor a lomtalanításra a nagyközségben.

A következő napirendi pontnál a hivatali helyiségen kívüli és a hivatali munkaidőn kívül történő házasságkötés létesítése engedélyezésének szabályairól és díjairól szóló 20/2011.(VII.4.) önkormányzat rendelet módosítására került sor. (A rendelet egységes szerkezetben elolvasható a nagyközség honlapján.)

A 7./ napirendi pontnál Szentmártonkátai Arany János Általános Iskola büfé üzemeltetésére kiírt pályázatról napirendben döntöttek a képviselők. Pályázat nem érkezett, újabb pályázat kiírásáról döntöttek.

A 8./ napirendi pontnál II. számú védőnői körzetbe kiírt védőnői pályázatra nem volt pályázó.

A képviselő-testület nem írt ki újabb pályázatot az állás betöltésére.

A 9./napirendi pontnál a polgármester úr tájékoztatást adott a két ülés közötti eseményekről.

A 10./ napirendi pontnál a helyi újság külön lapszámának a megjelentetésére pénzüsszeget biztosították.

A képviselő-testület elvi hozzájárulását adta, ahhoz, hogy Dr. Balogh Nikolett fogorvos 2015. március 31-től a nagyközségben a fogorvosi körzetben a fogorvosi tevékenységet ellássa.

Döntöttek arról, hogy a Székely József Református Általános Iskola parkoló kialakítására a szükséges átereszeket ingyenesen biztosítja az önkormányzat.

Tisztelt Lakosok!

Az ülések jegyzőkönyvei teljes terjedelemben, részletesen elolvashatóak a könyvtárban és a nagyközség www.sztmartonkata.hu honlapján.

*Dr. Illés Zsuzsanna
jegyző*

ANYAKÖNYVI HÍREK

Augusztusban születtek:

SÓKI MÁRK

(2014.08.14.) An.: Tóth Ilona

BONA BLANKA BIANKA

(2014.08.15.) An.: Kun Krisztina

Házasságot kötöttek:

SZÉCSÉNYI NIKOLETT és NAGY TAMÁS

2014. augusztus 22-én

VARGA ERIKA és LINTNER ZSOLT GYULA

2014. augusztus 30-án

Tisztelettel és szeretettel meghívjuk
településünk idős lakóit

2014. október 3-án (pénteken)
14 órai kezdettel tartandó

IDŐSEK NAPI RENDEZVÉNYÜNKRE,

melynek helye a
Szentmártonkátai Arany János Általános Iskola
tornaterme.

PROGRAM:

Polgármester köszöntője
Óvodások, iskolások műsora
Szórakoztató ünnepi műsor a legszebb operett és ma-
gyar népdalokkal

Mindenkit szeretettel várunk!

Szentmártonkátai Önkormányzat Képviselő-testülete

KÖZÉLETI HÍREK

Kulturális hírek

Tisztelt Lakosok,

kedves színházat kedvelő emberek!

Ismét eljött az ősz, Szentmártonkátán is megkezdődik a „színházi évad”. Reméljük, aki már egyszer megtapasztalta, hogy az általunk szervezett kulturális programok kellemes szórakozást, kikapcsolódást nyújtanak, azok ismét látogatni fogják a színházi előadásokat, melyeket a Szentmártonkátai Arany János Általános Iskola tornatermében tartunk.

Az őszi idényben két előadást szervezünk. Október 5-én az Ebadták sápi amatőr színjátszó kör előadásában a Magyar paradicsom c. Neoton musicalt, míg november 15-én a monori Merlot társulat a Bérakás c. két felvonásos bohózatát láthatjuk majd. A magyar paradicsom c. Neoton musicalt, míg november 15-én a monori Merlot társulat a Bérakás c. két felvonásos bohózatát láthatjuk majd.

Várunk minden kedves lakost egy kis kikapcsolódásra! Jegyek továbbra is 1000.- Ft-ért a megszokott személyeknél – Bene Andrásnénál, Szalóki Pálnénál, Baranyi Juliannánál, Kele Sándornénál és a könyvtárban – kaphatók.

Mint az már ismeretes, önkormányzatunk szeptember 20-án tartja a hagyományos falunapot, melyre gazdag programmal készültünk. Ezúton is szeretnénk kérni a lakosokat, hogy pénzádománnyal, tombolatárggyal támogassa a rendezvény sikerességét! Felajánlásukat megtehetik az iskolákban, óvodákban valamint a polgármesteri hivatalban. Az adományozók nevét közzé tesszük az újság hasábjain.

Október 3-án, pénteken, 14 órai kezdettel lesz az idősek napja. Erre az ünnepségre készülünk óvodások, iskolások műsorával, valamint egy sztárvendéggel. A sztárvendég valójában már sokak számára ismert, a népszerű Pohly Boglárka, híres operett énekes, a legszebb magyar nóták megszólaltatója. Gyönyörű hangja mellett elkápráztatja a nézőket mozgásával,

cigánykerekeivel és szemet gyönyörködtető táncával. Érdemes őt megnézni! Jöjjenek el minél többen!

Várunk minden érintett kedves lakost!

Önkormányzatunk 2014. október 26-án 17 órai kezdettel, ünnepélyes keretek között, emlékezik meg Dr. Gedai Istvá, a Nemzeti Múzeum nyugalmazott igazgatója, községünk díszpolgára 80. születésnapjáról.

Gedai István településünkért végzett munkájával elévülhetetlen érdemeket szerzett Szentmártonkátának, mellyel méltán kivívta községünk részéről a megbecsülést, tiszteletet.

*Kele Sándorné képviselő,
Oktatási- és kulturális bizottság elnöke*

Szelektív hulladékszállítás

Tájékoztatjuk a tisztelt Lakosságot, hogy az összegyűjtött szelektív hulladékot az alábbi időpontban szállítjuk el.

2014. szeptember 29-én hétfőn,
a település egész területén (újtelepen és faluban együtt).

Az elszállításra szánt összegyűjtött
szelektív szemetet a megadott nap reggelén
**7 óráig az ingatlanok elé szíveskedjenek
KIHELYEZNI.**

Kizárólag átlátszó zsákban lévő szelektív hulladékot szállítjuk el. Amennyiben az előírtakon kívül más (veszélyes hulladék vagy nem szelektív pl. háztartási hulladék) anyagot is tartalmaz a zsák, abban az esetben nem kerül elszállításra.

A további szállítás időpontjáról a helyi újság következő számában értesítjük a tisztelt lakosságot.

**Szentmártonkátai Településüzemeltetési
Nonprofit Kft.**

Januártól kötelező az egészséges étkeztetés

mintamenza
összefogás a közétkeztetés megújításáért

Az egészség megőrzésének, a betegségek megelőzésének egyik legfontosabb eleme a helyes táplálkozás. A daganatos megbetegedések előfordulását illetően hazánk Európában első helyen szerepel, melynek egyik fontos rizikófaktora a helytelen táplálkozás, és annak következményei. A magas sófogyasztás, és a túlsúly elősegíti a szív és érrendszeri betegségek kialakulását is.

A felnőttkori szokásokat, az életmódot, a gyermekkorú élmények/tapasztalatok és minták határozzák meg. A gyermekek életének meghatározó színtere az óvoda és az iskola, ezért nagyon fontos, hogy itt mi kerül az étkezők asztalára.

A szakemberek ennek felismerésével indították útjára a **MINTAMENZA programot** 2010-ben Békés megyében. A program kidolgozására a 2009-ben az ÁNTSZ által elvégzett országos gyermek közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi felmérés rossz eredményei szolgáltattak okot. Számos egészségügyi kockázatot jelentő tényező volt jelen. Ilyen például a só-tartalmú ételporok és só együttes használata, a magas zsírtartalmú húsok, húskészítmények, kényelmi termékek, cukrozott tej és gyümölcslevek étrendbe iktatása, továbbá a zöldségek, gyümölcsök, teljes őrlésű gabonák, sovány tej és tejtermékek elégtelen mennyisége.

A felmérés negatív eredményei kiindulási pontként szolgáltak ahhoz, hogy a program a gyakorlatban is változtat-

son ezen a helyzeten. A kezdeményezést 2012 novemberétől az egész országra kiterjesztették.

A **Menza Minta = Mintamenza program** célja az egészségesebb, korszerű táplálkozás kialakítása, a közétkeztetés megújítása illetve **egészségesen táplálkozó, étkezési kultúrával rendelkező felnövő generáció.** A kezdeményezésbe belépő intézmények fő feladata, hogy a hagyományos étellekről áttérjenek az egészségesebb étkeztetésre, illetve az eddig alig használt nyersanyagok, pl. hal, idény jellegű zöldség (gyümölcs, minőségi tejtermékek, teljes kiőrlésű pékáruk) szélesebb körű felhasználását előnyben részesítik. Fontos, hogy az elkészített ételek só-, cukor- és liszt-tartalma csökkenjen, így megelőzve a későbbiekben esetlegesen kialakuló szív- és érrendszeri betegségeket.

A program előtérbe helyezi a közétkeztetésben a helyi szállítóktól, helyi őstermelőktől történő nyersanyag beszerzést, valamint a bio élelmiszerek bevonása is kiemelt jelentőséget élvez.

Egy nemrég elfogadott **új, közétkeztetésről szóló rendelet** a következő tanévtől, azaz **2015 januárjától valamennyi közétkeztetési szolgáltatást nyújtó intézmény számára kötelezővé teszi az egészséges étkeztetéssel kapcsolatos szabályokat.**

Az új ízek elfogadtatásában jelentős szerepe van az óvodavezetőknek, az óvónőknek, az iskola pedagógusoknak és természetesen nem utolsó sorban a szülőknek. A legtöbb szülő a legjobbat akarja biztosítani a gyermeke számára — ott is, ahol nem ő a szakács. Fontos, hogy a szülők megértsék, hogy a közétkeztető intézményeknél bevezetett új változtatások a gyermekeik egészséges fejlődését segítik elő.

ÁNTSZ

A védőoltásokról, azok történeti fejlődéséről

Az orvos és az orvosi munka fogalma a köztudatban rendszerint azonosul a beteget gyógyító tevékenység fogalmával. Az orvostudománynak és általában az emberiségnek, azonban már igen régi törekvése, hogy a még egészségeseket megóvja a betegségektől. Már az ősi vallási előírásokban, egyes ókori államok törvényeiben, voltak előírások, rendszabályok a megfelelő táplálkozásra, ruházatkodásra, a születésekre, temetkezésekre vonatkozólag is, ezenkívül a tisztálkodásra és sok más élettevékenységre. Mindezek célja a betegségek elkerülése, az egészség megóvása volt. Ezek között véljük felfedezni a védőoltások legkezdetlegesebb nyomait is. A letűnt korok emberei teljesen tehetetlenül, kiszolgáltatottan álltak a betegségekkel és járványokkal szemben. Az utóbbi 150-175 év tudományos kísérletei, azok eredményei tették lehetővé az un. preventív (megelőző) orvostudomány ágazatának kifejlődését, és ma már meghatározó szerepét az egészségvédelemben. Ezek-

nek egyik eredménye lett a védőoltások helyes és hatásos alkalmazása. Nagyon régi az a megfigyelés, hogy akik bizonyos fertőző betegségeken átestek, ugyanazt a betegséget még egyszer nem kapják meg. Mindehhez tegyük hozzá, hogy ilyen védettség elérésének, sok fertőző betegség esetében nem kis ára volt. Megemlíthetjük, hogy régen a diftéria után (amíg nem volt oltóanyag!) szívizom gyengeség, a szív betegségei; gyermekbénulás után: bénulásos tünetek, testi és szellemi visszamaradások, maradandó elváltozások alakultak ki. Éppen ezért a tudományos kutatások arra törekedtek, hogy az emberiség egészségkárosodás nélkül szerezzék meg a védettséget. Így jutott el az orvostudomány oda, hogy a betegség kórokozójából, vagy annak termékéből, megfelelő módon előállított anyagok beadásával, esetleg csökkent reakciók fellépése után az emberi szervezet védettségre tegyen szert. Ma nyugodtan állíthatjuk, hogy a védőoltások alkalmazása az egész

társadalomra nézve, annak mindenirányú tevékenységére áldásos. A mai oltóanyag előállítás és a védőoltások tömeges alkalmazása, hozzátevé, hogy még az állatállomány keretében is (nem kis anyagi áldozattal!) hasznára válik minden társadalomnak.

A fertőzésekről, azok emberről-emberre való terjedéséről, vagy fertőzött állatoktól, elhanyagolt környezeti állapotok hatásáról az emberi szervezetre, már a régi korokban találunk észleléseket. A nagy járványok pusztításait az ókorban még üstökösökkel, más égi jelenségekkel: viharokkal, földrengésekkel, áradásokkal hozták kapcsolatba. Később, a XV-XVI. században, némileg fejlettebb nézetek alakulnak ki a fertőzések, ragályok terjedése terén. Az itáliai Fracastoro, az angol Boyle már rájönnek, hogy a fertőzéseket „élőlények” idézik elő. Nálunk Apáczai Csere János (XVI. sz.) hangsúlyozza az egészség megóvását, a XVII. században Mátyus István a „rossz egészségügyi szokások” leküzdéséről ír, majd Nyulas Ferenc 1806-ban a himlőoltás népszerűsítéséért küzd. A tudomány és a technika fejlődésével csak a XIX. század

végén merik határozottan kijelenteni, hogy a fertőző betegségeket „parányi” élőlények okozzák. Így fedezi fel L. Pasteur a veszettség kórokozóját és oltóanyagot állít elő e betegség ellen, mely addig sok ember halálát okozta. Az 1870-es években R. Koch német orvos felfedezi a nagy népbetegség kórokozóját, a TBC bacilust, és ez alapot szolgál e betegség elleni védekezésre. A kutatók sorából említésre méltó még, a XVIII. századi Edward Jenner angol orvos, aki kidolgozta a himlő elleni oltás tökéletesebb módszerét, mely akkoriban még sok vitát váltott ki, de nemsokára a sikeres oltások eredményei meghozzák a himlőoltás általános bevezetését.

Ilyen küzdelmekkel teli „történesek” után indult meg olyan fejlődés az orvostudományban, mely ma már eredményekben gazdag, és tette lehetővé az egészség megőrzését, a munkaképesség biztosítását, életünk hosszúság, magasabb kor irányába való kitolását-, nehéz, kegyetlen fertőző betegségek elkerülését.

Dr. Fikker Ede

Emlékezés

Hazánk történelmének 1914. évi lapjaira véráztatta feketé betűkkel van feljegyezve a „nagy háború” kitörésének időpontja. Az azóta eltelt nehéz évszázadra emlékezünk az idén. Idézzük múltunkat, keseregünk a jóvátehetetlen történeleken. Hajlott derék, lehajtott fejjel fogadjuk el aényt mi, a kevesek, a napról-napra kevesedő és végleg elfogyó nemzedék, kiknek számára a háború vége, Trianon gyalázata még szinte karnyújtásnyi távolságra volt. Bizony a veszített háború borzalmai utáni bénultság és reménytelenség érzése sokáig állandósult életünkben, létünkben.

Számunkra és a mi nemzedékünk számára olyan gyermek- és ifjúkor következett, amelyben fiatal özvegy édesanyák vagy fáradt öreg nagyszülők vállaira nehezedett a háború miatt elárvult gyermekek nevelésének, mindennapi gondjaik megoldásának ezer feladata. A hadirokkantként hazatérők, a háború minden poklát elszenvedők, a haza és a család reménységét jelentő férfiak hiányát nem tudták pótolni. Megrázó irodalmi alkotások, háborús versek és dalok őrzik az iszonyatos emlékeket.

Azonos évben születtem az átkos Trianonnal. Iskolás éveimet, gyermekségemet meghatározta a veszített háború miatti csüggedtség, tanácstalanság. Sok évvel később, az érettkorú férfirokonok – családi összejöveteleken – élesztették fel az egykori emlékeket, a harctereken, lövészárkok vigasztalan sötétjében, ágyúdőrgésben, rettegetésben felgyúlt tapasztalatokat. Tábori lapokon közölték a híreket, adták az itthoniak tudomására, hogy még él a harcoló, fázó, éhező apa, férj vagy fiú, hogy még van remény. Egyik nagynéném férje az óriási Oroszország keleti felében, Szibériában volt hadifogoly. Reménytelenül, honvágyától kínoztva, gyalog indult neki a sokszáz kilométeres kalandos útnak a harcok végén.

Édesapám, a k.u.k. haditengerészeténél, az Adrián – tengeri aknák és levegőből rájuk zúduló bombák fenyegettségében élve sínylődtök éveken át. Könnyezés nélkül nem tudtam ránézni egykori fényképükre, a tengerész ifjak nagy csapatára ahol – a meredező ágyúcsövek előtt felsorakozva tartották az írott tábla nagy kérdését:

*„A világ nagy, az élet szép.
Ki tudja hazamegyünk-e még?”*

Most az emlékezés e szomorú évében eszembe jut a katonaköltő Gyóni Géza neve. A „Csak egy éjszakára küldjétek el őket...” és sok más háborús vers írója. Krasznajarszkban volt hadifogoly. A lágérben fogolytársa volt – mint ezt 1945-ben sokszor emlegette – egy egykori községvezető (Bene Mihály), akivel együtt szenvedték át a nyomorúságos körülményeket, a reménytelen helyzetet, a hadifogságot.

A költők a váteszek, az érzékenylelkű jövőbelátók, bizonyára többet tudtak, láttak és éreztek, mint az átlagemberek. Ady Endrének a háború kitörésének éjszakáját idéző látnoki verse szerint:

*„Sohse volt még kisebb az ember,
mint azon az éjszakán volt...
... S, íme, mindmostanig itt élek
Akként, amaz éjszaka kivé tett
S Isten-várón emlékezem
Egy világot elsüllyesztő
Rettenetes éjszakára:
Különös,
Különös nyár-éjszaka volt.”*

*Marjos Istvánné
köri tag*

JÁTÉK-HÉT

A Tápiószecső-Szentmártonkátai Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat játékos hetet szervezett gyermekek részére napközis tábor formájában, amelynek megrendezésére az Arany János Általános Iskolában került

s o r

2014. 08. 04. és 2014. 08. 08.

között. Naponta 42-52 gyermek vett részt a programban, amit igyekeztünk úgy összeállítani, hogy a szórakoztatás mellett értéket is közvetítsünk számukra.

Az odalátogató gyermekek, szabadjára engedve fantáziájukat, kedvükre alkothattak a különböző kézműves területeken: gyöngyfűzés, festés, rajzolás, decupage, homokkép és egyéb dekorációk készítése. Mindennap lehetőséget kaptak sport- és ügyességi játékokban is kipróbálni képességeiket: csapatjátékok, labdajátékok, activity, akadályverseny.

A Tápiószecsői Önkéntes Tűzoltók, az Országos Mentőszolgálat nagykátai egysége és a Nagykátai Rendőrség bemutatói által betekintést nyerhettünk munkájukba. Nagy élményt jelentett, hogy be lehetett ülni a mentő-, a rendőr- és a tűzoltóautóba, ki lehetett próbálni a szirénát, a hordágyon fekvést, a megbilincselés érzését, a tűzoltás technikáját.

Hasonló érdekesség volt a helyi Magyar Postagalamb Szövetség bemutató előadása és a galambröptetés, továbbá Hunka Tibor ékszertervező előadása. Nagy sikert aratott Tóth Virág felajánlása, aki szerda délután ingyenes lovaglási lehetőséget biztosított a gyerekeknek. Ezen kívül a CO-OP STAR Zrt. születésnapi rendezvényén is ingyenesen részt vehettünk, ami a gondtalan szórakozást biztosította.

A tábori tartózkodást úgy tudtuk teljessé tenni, hogy naponta háromszori étkezést is volt lehetőségünk biztosítani adományozóink jóvoltából. Az ebédért hétfőn az iskola konyháján fizettünk elő, kedden a

Hordó Csárda, szerdán a segítő szülők, csütörtökön a Kiskóka i Étterem és Pizzeria, pénteken a Vendéglő a Koronához vendéglátó egység biztosította

adományként.

A gyermekek és a szülők visszajelzéseiből úgy ítélik meg, hogy nagyon sikeres volt a programunk, amelyhez jelentősen hozzájárultak a következő nagylelkű támogatóink is:

Fodor Zoltán Polgármester Úr

Dr. Illés Zsuzsanna Jegyző Asszony

Baranyi Julianna önkormányzati képviselő

Kele Sándorné önkormányzati képviselő

Bartucz Zoltán önkormányzati képviselő

Lesti Bertalan önkormányzati képviselő

Povázson László önkormányzati képviselő

Skoda Ferenc önkormányzati képviselő

CO- OP STAR Zrt.

Császárné Bugyi Mária

Gyuricza Ildikó

Kun Tibor

Mártha Attila

Sali Ákos

Szabó Lászlóné

Tatár Katrin

Tóth István

Dr. Tutz Gyula

Varga Tibor Zoltán

Fejős Csaba

Fejős Károly

Hunka Tibor

Kiss Alexandra

Tamásné Morvai Erzsébet

Tóth Ildikó

Vass János.

Köszönjük ezenkívül Nagygyörgyné Misi Erika, Bikás Károly, Lencsés János szíves együttműködését.

Önkéntes segítőink voltak: Pécz Nikolett, Tamás Klaudia, Lakatos Balázs, Tokaji Patrik

Valamennyiüknek ezúton mondunk köszönetet adományaikért, segítségükért. Kívánunk nekik nagyon jó egészséget, és további sok sikert a munkájukhoz!

Vassné Tóth Katalin

szociális tanácsadó és vezető

Ködmönné Fodor Ibolya, Tokaliné Békési Kitti,

Sikósné Prepok Rita

családgyógyászok

Kovács Ferenc temetésén

Fájó szívvel, végtelenül szomorúan állok, Kovács Ferenc úrnak, annak a férfúnak eföldi útja, utolsó helye, végső pihenője előtt, aki honának hű, elkötelezett fia, teljes történelmi területét szíven viselő, azok több részét látogató, igazi hazafi volt.

Alapító tagja volt, művészi adottságú, zenei tehetségű, őszinte, humán lelkületű édesapjával együtt, azon Párt, a Kisgazdapárt, a Földműves osztály, helyi érdekképviseleti szervének, amely ősidőktől fogva nehéz munkája által biztosította a mindennapi kenyeret, mely mondat az Úri imának is fontos része s őrizte meg nyelvünket, mely egyedülálló, pozitív gényeinket teljes értékű Nemzetazonosságunkat.

A helyi alapszervezetnek, Szigethy László után, a második pénztárnoka volt. Őt követte idős Tóth Gyula. Mindhárman külalakra is kifogástalanul látták el e fontos feladatot.

Ő, miután társadalmi osztálya szinte megszűnt, ipari, kereskedelmi vonalon is hibátlanul, meglepedésre látta el teendőit a nyugdíjkorhatárig, többször betegem is.

Miután a Nemzet pártja, összközreműködéssel -útba lévő- ki lett iktatva, mi, nyolcan-tizen, az Ő rendszeres jelenlétével, Rédei János tagtársunknál még hosszú évekig összejöttünk, megbeszélve s eltöprengve a folyó ügyek ritkán elfogadható menetén. De hát úgy látszik, ez a Magyar Sors.

Ő tagja volt a Magyarok Világszövetségének is tizedik éve. Évek óta tartó betegsége utolsó éveiben, reám bízta az azzal kapcsolatos teendőket, s helyette, a megyegyűléseken is én vettem rész tolmácsolva meglátásait. Ott is közmegebecsülésnek örvendett. Idén is minden tekintetben rendeztem az ügyeit, szerda délelőtt elhunytát is bejelentve, melyet nagy sajnálattal vettem tudomásul, együttérzésüket nyilvánítva a családjának általam, Isten segédelmével, beletörődő megnyugvást kívánva.

Életünkben -magam is- akaratlanul is hibák sorozatát követjük el. Az elmúlt időben többször hívott közvetlen, nemzeti, társadalmi elbeszélgetésre. De sokoldalú elfogalmságom, több szervezetben, társaságban -köztük egy

tudományosban- gátolt ebben. Most látom szánva-bánva, hiába, hogy időt kellett volna reá szakítanom, de erős tizennégy évvel korosabban, ez a csapás nem volt elképzelhető, hiszen én is nyolcszor voltam operálva. Bocsásson meg, pótolhatatlan mulasztásomért Ő s a Mindenható.

Mi, a most is több mint nyolcan jelenlévő tagtársai, éltünk végéig megtartjuk jó emlékezetünkben, e helyen rendszeresen látogatva őt, tiszteletünket téve.

Nagy, szerető szíve volt. Népes rokonságát többször említvén mindig a szeretet, megbecsülés, egység és dicséret szólt ajkáról, egyik kedves rokona, nemrégii temetésén is. Legyen ilyen rokon és ember és nemzettárs Mindenönk!

Ha volt (és esendők vagyunk) hibája, vétke bocsássa meg a Mindenható Mennyei Atya. Fogadja őt jobbjá felől. Majdan az Idők beteljesedésekor, minden méltóval együtt, adjon részére is a romlandó test helyett örömteljes, örökéletű romolhatatlant, s fényszedjék körötte az Örök Világosság.

Feledhetetlen tagtársunk, barátunk, nemzettestvérünk, Isten áldjon, Isten hozzád, Isten veled. Ámen.

Szentmártonkáta, 2014. augusztus 14. 20:00 óraker

Komjáthy Tivadar Tamás

költő, nemzeti közíró,

egy Tudományos és több Társaság tagja,

nemzetőr dandártábornok

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, akik

KOVÁCS FERENC

temetésén részt vettek, gyászunkban osztoztak.

A gyászoló család

KULTURÁLIS HÍREK

A Szentmártonkátai Arany János Általános Iskola hírei

Kitüntetés adományozása

Marossiné Varga Katalin tanárnő, a Szentmártonkátai Arany János Általános Iskola pedagógusa nyugdíjba vonulása alkalmából negyven éven át tartó pedagógiai tevékenységért

PEDAGÓGUS SZOLGÁLATI EMLÉKÉREM

kitüntetésben részesült.

A kitüntetést Balog Zoltán emberi erőforrások mi-

nisztere megbízásából Csabáné Szörfi Éva a Nagykatái Tankerület igazgatóhelyettese adta át iskolánk tanévnyitó ünnepségen.

Gratulálunk Marossiné Varga Katalin tanárnőnek, nyugdíjas éveire jó egészséget kívánunk!

A Szentmártonkátai Arany János Általános Iskola pedagógusai, alkalmazottai, diákjai nevében:

Nagygyörgyné Misi Erika

intézményvezető

Köszönetnyilvánítás tankönyvtámogatásért

A Szentmártonkátai Arany János Általános Iskola diákönkormányzata és szülői munkaközössége köszönetét fejezi ki Fodor Zoltán polgármester úrnak, és Szentmártonkátá Nagyközség Önkormányzat Képviselő-testületének a 2014/2015. tanév kezdetekor a tanulói tankönyvek megvásárlásához nyújtott anyagi támogatásért.

Szentmártonkátá, 2014. szeptember

Császárné Bugyi Mária Nagygyörgyné Misi Erika
SZMK elnök intézményvezető

SZÜCS GRÁNIT

6000 KECSKEMÉT, Ceglédi út 100. Tel: 06 70 601 41 81
2700 CEGLÉD, Széchenyi út - Puskaaporos u. sarok Tel: 06 70 601 41 07
2213 MONOR, 4. számú főút 38. km, Ceglédi út 74. Tel: 06 70 601 41 00
2144 KEREPES, 3. számú főút, HEV állomás Tel: 06 70 601 41 82

TÖBB SZÁZ KÉSZLETEN LÉVŐ
SÍREMLÉKBŐL VÁLASZTHAT!
www.granitsirko.hu

Tóth Tanoda

Tóth Dániel

AUTÓS-MOTOROS ISKOLA

Tanfolyamindítások folyamatosan!

**Legközelebbi tanfolyamunk
szeptember végén!**

**Kategóriák:
B, AM, A1, A2, A, B+E**

Két új szakoktatónk:

Kármán Sándor - 06-20/333-1637
Zsemle Sándor - 06-30/977-2646

Hajnal Ferenc - 06-20/983-6546

**Iskolavezető: Tóth Dániel -
06-30/229-1883**

www.tothtanoda.hu; [facebook.com/tothtanoda](https://www.facebook.com/tothtanoda)

APRÓHIRDETÉS

A gyepföldön 384 négyszögöl szántó bérbeadó vagy eladó. Érdeklődni a 06/56-425-578-as telefonszámon lehet.

FAVORIT 21' KERTI CENTRUM

- Tápkockás számócapalánták (korai, középkorai, folytonérő)
- Kék áfonya, vörös áfonya, kivi
- RÓZSÁK (tea, futó, park, mini), virághagymák
- Műanyag hordók, savanyítók, ballonok, 500 l-es tartály csappal.
- Gyümölcsfa, szőlő, bogyós oltványokra, díszfákra előrendelést felvesszünk egyedi kedvezményel!

Betontermékek a gyártótól!

- Betonoszlop + drótfonat, feszítők
- Pázsitrácsok, járdalap, kerti szegély, útszegély stb.
- Kocsibejárók, udvarok lapozása kedvező áron!

Nagykátá, Perczel M. út 138. (311-es ceglédi út 3 km-nél)

Tel.: 06 29/442-503, 06 30/3306-304

www.favorit21.hu

Ny.: H-P: 8-16.00, Sz: 8-12.00

*Pedagógus szolgálati emlékérem kitüntetésben részesült
Marossiné Varga Katalin tanárnő*

*Magyar Érdemrend Középkeresztje polgári tagozat
kitüntetésben részesült Dr. Gedai István*

Lovas program a játék héten

Kerékpáros akadályverseny bemutató a játék héten

A könyvtár új emeleti épületrészének falazása

*Az önkormányzat a Polgárőrséggel közösen segíti
a gyerekek biztonságos iskolába jutását*